

SZABÓ TAMÁS

Időzavar

Mindig utálta ezeket az üresjáratokat. Ilyenkor látszik a leginkább, mennyire nem tud beilleszkedni. Legyen szó az iskolarendszerről, a munkahelyéről vagy a sakkról. A szabadfoglalkozás az a pokol, amikor az emberek egyéniségét nem szorítja keretek közé egy felsőbb autoritás, és szinte megtébolyulnak a szabadság mérges gázától. Mindenki jól érzi magát, hangoskodik, András meg csak sodródik ide-oda, és várja, hogy ismét egyenlőek legyenek a beszabályozott elnyomásban.

Most is pontosan ez történik, egy idegen városban, egy idegen iskolában, idegen sakkozók között. Itt még csak a látásból ismerés csalóka otthonossága sincs meg, mint a kistérség posvadt állóvizében, ezekről a gyerekekről és felnőttekről nem tud semmit, legfeljebb annyit, hogy jobbak nála, alig nyert meccset. Mi szüksége van neki erre? Ezért kelt fel hajnali fél hatkor szombaton? Hunyorogva mosta a fogát a fürdőszobalámpa éles fényében, miközben az anyja berakta a táskájába a kulacsot és a sajtos kiflit. Késésben volt, kapkodva rángatta fel a farmerjét, Nival hatra beszéltek meg, legalább másfél óra az út, a regisztráció nyolctól, a verseny fél kilenctől kezdődik.

Idegeskedés, kapkodás, kudarc. Hát persze. A versenysakk ismerős tartozékai, amelyek csak most bukkannak elő az eltelt huszonkét év jótékony üledékretege alól. Gyerekként sem bírta elviselni. Pedig amikor kilencévesen a karácsonyra kapott öt-az-egyben társasjátékban található készlettel az apja megtanította sakkozni, egy ideig úgy tűnt, semmi más nem érdekli. Játszott az apjával, nagypapjával, unokatestvérével, de hamar kifogyott az ellenfelekből, nem jelentettek kihívást, úgyhogy az apja elvitte a városi sakkegyletbe, ahol az addigi kaotikus játszadozást felváltotta a strukturált tanulás. A hat sakkszabály, Philidor-csel, király- és gyalogvégjátékok. Jól érezte magát, a tanárok szerették, mert álmából felkeltve is el tudta darálni a nimzoi indiai védelem főbb jellemzőit, a többi gyereket pedig agyba-főbe verte.

Közben elkezdődött a városi bajnokság, minden pénteken egy mérkőzést játszottak, András természetesen veretlenül nyerte a csoportját, a szülei lelkesen tapsoltak, amikor átvette a győzelemért járó félméteres porcelánvázát, és még lelkesebben, amikor a megyei diákolimpiáról mindössze egy pontot elhulajtvá hazavitt egy bronzérmét.

Felfigyeltek rá a klubban, tudták, ki az a Szűts András, nem Andris vagy Andráská, szigorúan András, komor, koravén ábrázattal kérte ki magának, amin nem lehetett nem mosolyogni. A figyelemnek és dicséretnek azonban meg kellett fizetni az árát: a heti két edzésből három lett. Ettől kezdve minden szerda este felült az apja mögé a biciklire, aki elkerekedett vele a Móra Ferencről elnevezett lakótelepre, hogy Varga Tibi bácsi negyedik emeleti lakásának kishálószobájában az edzőpartnerével – egy nála öt évvel idősebb fiúval, Ferivel – különórát vegyen.

Először még ez is tetszett neki. Különlegesnek érezte magát. Olyan világba lépett be, amiről az edzésre járó harminc-negyven gyereknek fogalma sem

volt. Ferivel már a szicíliai védelem Najdorf változatát tanulták, amikor a többiek még mindig csak a Sárkánnyal szenvedtek. Az edzőmeccseiket Varga Tibi bácsi számítógépén a legmodernebb sakkprogrammal elemezték ki, aztán nyomtatták a játszalapot, hogy András haza tudja vinni. Megismerte Varga Tibi bácsi családját, az alacsony feleségét, az Andrásnál sokkal idősebb lányát, akit Tibi bácsi valamiért csak Macának hívott, és a kutyáját, Jerryt, a kuvasz keveréket. Jerry az edzések állandó tartozéka volt, rendszeresen be-benézett a kisszobába, unottan körbejárta az asztalt, nyújtózott az állólámpa fényénél, és leheveredett a radiátor mellé. Jókat szundított a sakkóra kattogására, nem zavarta a gondterhelt szuszogás és a sakkozókra egyetemesen jellemző ideges lábrángás.

Aztán kezdett elmúlni a varázs, ahogy újabb és újabb kérdőjelek merültek fel az isteni tehetségét illetően. Az edzőmeccseken többnyire kikapott Feritől, és a váradpusztai kastélyban rendezett egynapos rapidversenyen mindössze egy negyedik helyet bírt összekaparni, miután az egyik partiban nagyképűen visszautasította a regnáló megyei bajnok döntetlenajánlatát. Hazaérve teátrális mozdulattal ugrott az ágyába, nem szólt senkihez, még ha kérdezték sem, fogadkozott, bosszút forralt, de ebből sem lett semmi, mert a következő versenyen ismét kikapott attól kávébarna hajjú, pocokképű fiútól.

Bár a lelkesedése kialudt az apró kudarcok oxigénhiányos közegében, a szüleinek eleinte nem szólt. Hogy miért nem, azt maga sem tudta. Talán nem akart csalódást okozni nekik. Ha már elviszik edzésre, mindig megveszik neki a Sakkélet legújabb számát, eltűrik, hogy az egész lakást felforgatva szimulánt ad a plüssállatainak, akkor az a minimum, hogy viszi valamire.

Azonban az eltökéltsége csak addig tartott, amíg kézbe nem vette a fénymásolt oktatóanyagokat. Forró álomosság telepedett rá, és akármennyire is akarta, az agya idegen testként lökte ki magából a bástyavéjjátékokat. Majd kicsit később, most inkább gyorsan FIFA-zik egyet. Így jött el a következő szerda, amikor a balzsamos áprilisi napsütés ellenére András ugyanúgy küzdött a démonaival, mint a tévében Esmeralda és José Armando a felfokozott érzelmeikkel. Nem akart menni. Nem akart szólni. A sok nemakarás közben zseniális ötlettel állt elő: ideje hasznot húzni kisgyerekkori ősellenségéből – az orrában tekergőző sebezhető hajszálerekből. A véletlenszerűen jelentkező orrvérzés korábban csak szégyent és kellemetlenséget jelentett, most azonban lehetőséget. Félórával az indulás előtt elkezdte módszeresen orrba verni magát. Csak egy kicsit fájt, mintha nem is a saját testrészét ütötte volna. Az idegen, gumyszerű érzést azonban nem követte vér, az idő pedig fogyott, az apja már felvette a cipőjét. Egyre dühösebben sózott oda újra és újra, amikor végre kis nedvességet érzett az ajka felett. Odanyúlt. Piros. Az izmai elernyedtek, a gyomrából eltűnt a szorítás. Elégedetten tartotta a zsebkendőket a csap alá, a víz csobogásán keresztül is jól hallotta az apja telefonba intézett szavait. „Sajnos Andrásnak nagyon vérzik az orra, ma nem tud menni.”

Reggel, mire leért a lépcsőn, az autó már ott állt a ház előtt, Nati a kocs oldalának támaszkodva cigizett, Peti, a kislány a hátsó ülésen szunyókált, alaposan beszíjazva a gyerekülésbe. András beült előre, a hátitáskáját a lába közé engedte, becsatolta magát, és várta, hogy a nő elnyomja a csikket. Az ujjai szorították a táskája fülét, a fejét nem döntötte hátra a támlára, az izmai lehetetlenül megfeszülve maradtak. Ugyan hálásnak kellene lennie ennek a féldígnőnek, hogy teljesen ingyen fuvarozza a versenyekre, mégis van valami a jel-

lemében, ami nyugtalanítja. Nati az az ember, aki mindig jelen van, akiről nem lehet megfeledkezni, és ha valaki nem olyan szofisztikált, mint András, még akár nagypofájúnak is nevezhetné az asszonyt. Ez a fajta ezer fokon izzó személyiség ugyan tökéletes egy sakkegyesület operatív vezetőjének, viszont András alacsony olvadáspontú lelke nem tudja hosszú távon elviselni.

Az út a várakozásainak megfelelően lassan telt, Nati folyton beszélt, nagy lendülettel, mindegy, hogy éppen az osztrák államot szidta, amiért késtek a családi pótlék kifizetésével, a rádióhíradóra bólogatott bőszen, vagy az egyesületben sakkozó gyerekek szüleiről fejtette ki a rossz véleményét. András haladt a kisebb ellenállás felé, félszavakkal, erőtlenül értett egyet, de inkább csak próbált az időn kívülre kerülni, bambult ki az ablakon. Összegyűrtnek érezte magát, az autó pedig csak száguldott bele a bádogszínű égből lecsöpögő köd-sávba. Később Peti is felébredt, ami tovább bonyolította András életét, mert most már nemcsak a nő, hanem a kisfiú is beszélgetni akart vele. Márpedig a felnőtteknél csak a gyerekekkel találta meg nehezebben a közös hangot. Nem tudta, mit válaszoljon azokra a nyilvánvaló ostobaságokra és iszonytató faviccekre, amikkel Peti bombázta. Nem tehetett mást, kényszeredetten nevetett. A kétórás út alatt elzibbadt a lelke és a háta is. Felüdülésként olvasta az „Isten hozta Kemenesizsákban” táblát. De azért mégis, miféle isten az, aki idehozza az embert?

A következő óra ténfergéssel, ásítózással és várakozással telt. Várni kellett az iskolakapu kinyitására, a regisztrációra, a verseny kezdetére, de még a mosdóra is. Legalább végre a beszélgetést nem forszírozta senki: mindannyian elmerültek a telefonjukban. Peti sakkozott, András feladványokat oldott meg, Nati facebookozott.

Közben egyre többen lettek, az aula úgy telt meg emberekkel, mint egy léket kapott hajó vízzel. Erősödött az alapzaj, susmorgás, széklábcsikorgás, cipőtalpkopogás, köhintések, nevetések, telefoncsörgés. András fel-felnézett, nehogy lemaradjanak valami fontos információról, de így is meglepetésként érte, amikor a tömeg jelentős része útnak indult. Intett Natinak, és követte a hordát. Egy hosszú folyosó végén lementek egy lépcsőn, át egy másik folyosón, be az iskola tornatermébe, ahol többszörnyi asztalon többtucatnyi sakktábla várta a játékosokat. Izgatottság és puha izzadtság szag visszhangzott a csarnokban.

Amennyire élesen emlékszik arra az orrpüfölő áprilisi délutánra, annyira homályba vész, végül is hogyan hagyta abba teljesen a sakkot. Lassan, észrevétlenül történhetett, ahogy az emberek hízni szoktak. Egyre több edzést hagyott ki mondvacsinált indokokkal, nátha, fejfájás, sok tanulnivaló. Annyi azonban biztos, hogy a végső lökést Varga Tibi bácsi kétségbeesett visszacsábítási kísérlete jelentette. A tavaszi félév egyik utolsó edzése után meghívta egy kólára a művelődési ház büféjében. Nem kertelt, tudta, nincs sok ideje, amíg András apja megérkezik. Belevágott, beszélt András tehetségéről, az óváradi sakkéletéről, jól áll a helyzet, akár az NB I-be is feljuthat a csapat, aztán nagyot kortyolt az unikumból. „Úgy látom, kezd elmenni a kedved.” Pocakos teste minden grammjával egyenesen a fiúra nézett, kereste a tekintetét. András az asztallapot piszkálta, egy kicsit ragadt. „Szerintem nagy kár lenne, ha abbahagynád. Lesz június végén egy balatoni tábor, egy hét. Kis sakk, kis fürdés, kis hülyéskedés. Gyere el, tetszeni fog!” A fiú beleiben megdermedt a kóla, a széke bele-

süppedt a linóleumba, a keze görcsösen szorította az üres üveget. Hogy ő egy hétig egyedül? Ezekkel? Az egynapos versenyeket is alig bírja elviselni, az edzések közti fejetlen rohangálás is maga a pokol. Egy hétig távol az otthon biztonságától? Az ágyától, aminek minden hepehupája tökéletesen öleli körbe? A szüleitől? És még strandoljon is? Idegenek előtt vegye fel a fürdőgatyáját? Mutogassa a lötyyedt testét? Ki van zárva! Varga Tibi bácsi arca egészen bele-vörösödött a mosolygásba. „Gondold át!” „Jó, át fogom.” Kilökte maga alól a széket, és kirohant a büféből. Később az apjával megüzentette, András sajnos családi elfoglaltság miatt nem ér rá. Szeptembertől nem ment többet.

Aztán jött a középiskola, az OKJ, az egyetem, a munkanélküliség, végül elkezdett dolgozni. Ha valahol, ritkán, szóba jött a sakk, szakértőként gondolt magára, persze nem verte nagydobra, de tudta, az átlagnál jobban ért hozzá. Egyszer az egyetem alatt egy szaktársával játszottak részegen egy kocsmában, flegmán dobálta a bábukat jobbra-balra, aztán észrevette, hogy kikapott. Biztos az ital, ez nem számít. Mint annyian, ő is megnézte a **Vezércselt**, a munkahelyén a konyhában hallotta, ahogy két informatikus beszélt róla, mosolygott magában, elég hiteles, hogyne, nem rossz. András volt a világ legjobb nem sakkozó sakkozója, egészen addig a novemberi napig, amikor újra elkezdett játszani.

Nem tervezte. Igaz, amit általában eltervezett, abból úgysem lett semmi, úgyhogy ha bármi is történt az életében, az csak tervezetlenül történhetett. A nagymamájánál ült a fotelben, szemben a tévével. Síugrás ment. Andrásnak csak így, felnőtt fejjel lett furcsa, hogy ez az apró, vidéki asszony, akinek életében nem volt síléc a lábán, ennyire rajongott a téli sportokért, állandóan az Eurosportot nézte, biatlon, alpesi sí, síugrás.

A nagymama a reklámszünetben odacsoszogott az egyik szekrényhez, kivett egy ajándéktáskát. András nem lepődött meg, tudta, hogy ez jön, a hét elején volt a születésnapja, hát ő is felállt, és odament a nagymamához, aki már csak a mellkasáig ért. A sötétzöld táskában csendben megbújt a szokásos pénzzel teli, kézzel megírt boríték, és hangosan zörgött a közel húsz éve halott nagypapa sakk-készlete. Egyből megismerte, sokat játszottak ezen az ütött-kopott táblán, amit a vetemedéstől már akkor sem lehetett teljesen vízszintesre kinyitni.

Pár nap múlva egy, a szokásosnál is nehezebben telő munkanap kietlenségének kellős közepén eszébe jutott a készlet, aztán a pillanat, amikor átvette a Szolnoki család által felajánlott díjat, a hatalmas, olajsínű vázát, Varga Tibi bácsi megrázta a kezét, széles, vöröslő arcán gyöngyözött a nevetés, aranykeresztje kilógott a kigombolt ingéből, a klubtagok tapsoltak. Elkezdte túrni az internetet, hátha talál fényképeket, cikkeket, bármit abból az időből, de semmi. Rosszul dokumentált korszaka egy rosszul dokumentált városnak. Másik irányba indult el. A kilencvenes évek nagy játékosairól olvasott, akik ellen képzületben annyi nehéz partit vívott. És nem állt meg itt, ment vissza, tovább a múltba, érdekességek korábbi világbajnokokról, aztán jöttek a megnyitások, középjáték-stratégiákat boncolgató cikkek, videók, végül azon kapta magát, hogy beregisztrált egy oldalra, ahol mások ellen játszhat, amikor pedig december elején meglátta, hogy a lakásuktól mindössze ötperces sétára található tudományos játszóházban sakkverseny lesz, magától értetődő volt számára: benevez. Itt a szervezők felírták az e-mail címét, bekerült a vérkeringésbe, egyesületi tag lett.

András egy pillanatra megáll a lépcsőfordulót megáldó embernagyságú Jézus-szobor mellett, a fenti ablakokból beáramló fény kinyilatkoztatásként teríti be a megváltó mészkőből faragott mását. A lekopó festék ellenére is impozáns látvány. Maga sem tudja, miért, de lefényképezi a szobrot, aztán megy tovább, fel a harmadikra, a tetőtérbe. Valahol ott van az a két terem, ahol a szülők várakozhatnak. Keresi Natit, hogy megkérdezze, mikor indulnak. Még jó pár mérkőzés zajlik, utána az eredményhirdetés – a legoptimistább becslése szerint is egy óra.

Az egyik szobából úgy türemkedett ki a beszélgetés a folyosóra, mint egy lányéksérv. Hangosan, de nem jókedvűen nevetnek odabent. Unatkozó felnőttek nevetnek így, akik már nem várnak semmit az élettől. András félve lép be, tart a hosszú órák alatt jól összeszokott csoporttól. Idegen. Tudja, ide legalább annyira nem tartozik, mint az udvaron üvöltve focizó gyerekek közé. Biccentve köszön, szinte észre sem veszik. Az ablak melletti padoknál, egymás felé fordított székeken ücsörögve tovább folyik a társalgás. Nati nincs köztük. Megvárja itt, addig legalább megeszi a sajtos kiflijét.

Egy vékony, erősen kopaszodó, szemüveges sakk-apuka veszi át a szót, alighanem ő játékos is lehet, erre utal a bennfentes magabiztossága. Keresztneveket használ, bizalmaskodva előredől, feltolja az orrán a szemüvegét, a többiek minden mondatára helyeselnek. „Azt mondta nekem a Feri, hát, ugye, ő mégis nagymester, biztos igaza van, szóval azt mondta, nem éri meg ez az egész sakkdolog. Minimum annyi munkát kell befektetni, hogy azzal három tisztességes diplomát is lehetne szerezni, és még akkor sincs garantálva a siker. Mert ki tud megélni csak a játékból? A top ötven? Talán.”

András ül, rág és fülel. A többiek más témába fognak. Most egy melegítő sakk-anya a szóvivő. András megszállja a jól ismert láthatatlanság érzése. Gyerekkorában is sokszor képzelte, hogy észrevétlenül jár-kelel az emberek között, közben kihallgatja a gondolataikat. A sakk-anya káromkodva panaszkodik a gyereke edzőjére, milyen sokat kért a magánórákért, mégis, a kis Danika még mindig sehol sincs, a Benett, akivel együtt kezdett, már rég lehalványult. András fújtatva közbeköhécsel. Egy nagydarab térszobor megakadt a torkán. Szégyenszemre itt fog megfulladni! Sietve nyúl a kulacsért, nagy fájdalmak közepette végül lenyeli a kiflidarabot. A felnyírt, vörös hajú sakk-anya elhallgat, undorodva néz rá, szúrós szemektől kipukkad a láthatatlanság burka. András megszégyenülten ül a székén, próbálja apróra összehúzni magát, de a csoport megvetése rátapad a testére. Inkább megkeresi Natit. Felkapja a táskáját, biccent, és mintha ott sem lett volna, távozik.

Végigsuhan a folyosón, kerülgeti az embereket, kettő kócos, csillogó arcú gyerek ránéz, csókolom, összevihognak, szaladnak tovább a lépcsőn, a kabátjuk susog, ahogy mozgatják a karjukat. Mit akartak? Visszaköszönjön? Nem is ismeri őket. Mindegy is, már eltűntek a szeme elől. Felbolydult az iskola, lépések, lábdobogás, bizsergés a levegőben, véget ért az utolsó forduló, mindenki megkönnyebbült, akinek jól sikerült, örül az eredményének, akinek rosszul, örül, hogy vége. András ez utóbbiak közé tartozik, kilenc partiból mindössze négy és fél pontot szerzett. Lehetett volna jobb is, mit képzelt, hogy csak úgy, mindenféle gyakorlás nélkül elkezd játszani a skandináv védelmet? Jól bele is zavarodott, megérdemelte. Az ellenfele, az a kockafejű, pinabajsú kamasz nagy mellénnyel sétált a táblák között. Nézte a többi játszmat, miközben András küszködött, kereste a megoldást a fenyegetésekre, aztán tolt egyet a futóján, tudta, hogy nem jó, de azért reménykedett. Lenyomta az órát, és ő is felállt,

menekült az állásától, mintha ezt a partit nem is ő veszítené el, hanem valaki más, ő csak megfigyelő, egy a sok csimbókos hajú, pocakos különc közül, aki itt sakkozik ma ebben a tornacsarnokban, a híg, limonádészínű napfényben.

Kisodródik az udvarra, mindenhol gyerekek, felnőttek, idegenek. Mereszi a szemét, pásztázza a terepet. Megvannak! Nati a betonos focipálya mögött ül egy hintán, Peti kicsit arrébb, a mászóán csimpaszkodik. A sok ismeretlen közül ők az egyetlenek, akiknek tudja a nevét. Most ez a két ember a családja. Hajótörökként evickélt át az arctalan tömegen, és most végre kiköthet.

Nati észreveszi a közeledő Andrást. „Mehetünk, ha gondolod. Megnéztem az eredményeket, nem kapunk díjat, az utolsó fordulóban nyert a Horváth Ben-ce. Sötéttel!” Elrúgta magát a hintától, és Peti felé lépett. Odakiáltott a még mindig csúszdázó gyereknek, aztán megint András felé fordult. „Persze, majd pont egy ilyen fontos meccsen veri meg a Bajkai Olivért. Sötéttel! Biztos nem függ össze azzal, hogy csapattársak. Áh, le vannak szarva. Szerencsére nem tudják elvenni a Peti kedvét. De ez akkor is szemétség volt. Legközelebb majd lehet, szólok egy-két szót a megyei elnöknek, aztán meglátjuk, lesz-e kedvük még összebeszélni.”

András igyekszik sajnálkozó és visszafogottan dühös arcot vágni, az ajka lebiggyed, a szemöldöke halott hernyóként terül el a szeme fölött, elmélyíti a hangját. „Nem értem, mi szükség van erre, ez csak játék.” Nati helyesel, és tovább zsörtölődik, morogva mondja a magáét, kicsit elhallgat, aztán ugyanakora szenvedéllyel újrakezdi, a dühe mindig talál újabb tartalmakat. Közben átvágnak az udvaron, végigmennek az aulán, odaintenek a recepiós standnál ácsorgóknak, megkerülik a szelektív szigetet, és odaérnek a parkolóhoz. Nati meg-megszakadó dohogása beleveszik a madarak csiripelésébe.

„Ezt nem hiszem el! Már csak ez hiányzott, bassza meg!” András felkapja a fejét. Ez más, élesebb káromkodás volt, mint a korábbi dörmögés. Már ő is látja, amit a nő. Közelebb lép, odaguggol, ketten nézik a jobb hátsó kereket, szemmel verik az ernyedte gumidarabot, az asszony közben még erősebben káromkodik, Peti is ott lábatlankodik, nem szól, csak les a szemüvege mögül.

„Nézd meg, teljesen lapos! Most mi legyen? A fasz kivan!” Ezzel András is egyetért, ő azonban nem meri ennyire elragadtatni magát, nem tudja levenni a nyugodt távolságtartás maszkját. Helyette csak toporog, nézi a kereket, a cipőjét, a fákat a madarakkal, meg a felhőtlen, kék eget. Olyan szép nap lehetne ez. Valahol máshol.

Bátortalanul Natira pillant. „Van pótkereked?” Reménykedik egy nemleges válaszban, mert bár akkor még kisebb eséllyel oldódna meg a jelenlegi problémájuk, az már nem az ő felelőssége lenne, megtette, amire az Y-kromoszóma és a társadalom kötelezi. „Igen, a csomagtartóban. Ki tudod cserélni?” Dehogya tudja. Jogosítványa sincs. A technikaórákon a tanár csinálta meg helyette a feladatokat. Irodista. Bölcsész.

„Megpróbálhatom.”

Nekikezd. Felnyitja a csomagtartót. Úgy érzi, süllyedni kezd. Az aszfalt kocsonyás bizonytalansággal hullámszik a talpa alatt, a hónalja tocsog az izzadságtól, a szemüvege minden mozdulatnál le akar csúszni. Hol van a pótkerék? Hogyan kell kiemelni? Valahogy mintha oda lenne rögzítve a csomagtartó aljához. Milyen szerszámok kellene? Olyanok vannak az autóban? Ezek? Mivel kezdjem? Merre tekerem a csavarokat?

Teljesen beleveszett a kérdések homokviharába. Alig látja a báméskodókat, a megszégyenülés vérszagára gyűlő sakk-apukákat, a kárörvendő sakk-anyukákat, a neveletlen sakk-gyerekeket. Fogja a kerékkulcsot (ha ugyan tényleg úgy hívják), bizonytalanul, mintha nukleáris hulladék lenne. Odaguggol, rápróbálja, igazgatja, leveszi, forgatja, visszarakja. Elkezdi tekerni. Nem mozdul. Húzza-vonja, a dereka és a hátizmai fellázadnak ellene. Megpróbálja máshogy. Rááll a kerékkulcsra, a kezeivel ellentart, ránehezedik, feszegeti, nyomja. Nem megy semerre, patthelyzet. Érti a tarkóján Nati lesajnáló pillantását, aki direkt arrébb ment, eltávolodott a problémától, nem osztzik a szégyenben, neki ehhez semmi köze, ő csak egy gyenge nő, aki végre haza szeretne indulni. Végül a kerékkulcs a sok töprengés után nem fogadja el András döntetlen ajánlatát. A fémdarab leveti magáról a talpát, lepördül a csavarról, nekiütközik az első útba eső sípcsontnak, és elégedetten csilingelve elterül a betonon. A madarak felrepülnek, András suttogva káromkodik.

„Várj, segítek.” Magas, kontyos, borostás férfi lép oda hozzájuk. Felkapja a kerékkulcsot, tökéletesen belesimul a kezébe, mintha csak a teste meghosszabbítása lenne. Gyorsan dolgozik, emelőt hoz, ráüt a kerékre, amitől az leesik, egyenesen a lába elé, felteszi a pótkereket, leengedi az autót, nyomatékra húzza a csavarokat, elrakodik maga után. Kész. Indulhatnak. Csekély ár a méltóság a szabadságért.

Kedves Olvasóink!

*A Kortárs folyóirat aktuális számát az **Írók Boltjában**, valamint az alábbi helyeken biztosan megtalálja:*

Budapest: Árkád (Relay és Inmedio), Blaha Lujza tér (Relay), Boráros tér (Relay), MOM Park (Inmedio), Nyugati téri aluljáró (Relay), Széll Kálmán tér (Relay), **Debrecen:** Árkád Fórum (Inmedio), **Eger:** Széchenyi út (Inmedio), **Győr:** MÁV váróterem (Relay), **Miskolc:** Szinvapark (Inmedio), **Solymár:** Auchan (Inmedio), **Sopron:** Széchenyi tér (Inmedio), **Szeged:** Dugonics tér (Inmedio)
